

[Holstein.]

foretog den højtærede Udenrigsminister det bekendte Skridt, tilsigtende at samle i det mindste Stumperne af Oslo-Konventionen, nemlig de nordiske Stater, paa en fælles Front, og det resulterede i det bekendte nordiske Møde her i Januar 1931, hvorfra de nordiske Udenrigsministre udsendte et communiqué i 4 Punkter om Resultatet af deres Overvejelser og Forhandlinger, og Resultatet var: 1) man enedes om at give hinanden de handelspolitiske Oplysninger, man sad inde med; 2) man enedes om at drøfte handelspolitiske Anliggender indbyrdes, naar man skønnede, der var Grund dertil; 3) man enedes om — og det var egentlig den eneste positive Bestemmelse, hvis der kan være Tale om positive Bestemmelser i dette communiqué —, at der i de nordiske Lande „findes Villie til ved de økonomiske Foranstaltninger af den ene eller anden Art, som muligt maatte blive nødvendiggjort af de særlige Forhold, at tage et saa vidtgaende Hensyn til hinandens Interesser, som Forholdene maatte tillade.“ Med andre Ord, de nordiske Landes Udenrigsministre lover hinanden, at de ikke vil foretage toldpolitiske og handelspolitiske Foranstaltninger til Skade for Naboen i større Omfang, end deres egen velforstaede økonomiske Interesse tilsiger. Man skulde oprigtig talt tro, at det havde været temmelig overflødig at sammenkalde et Møde af de nordiske Udenrigsministre for at naa til disse Resultater. For Udveksling af Oplysninger maatte man vel nok kunne enes om uden at have Møde her. Og en offentlig Erklæring om, at man ikke vil skade hinanden i større Omfang end nødvendigt for ens egne nationalegoistiske Interesser, behøvede man vel endelig heller ikke at kalde et Udenrigsministermøde sammen i København for, altsaa for at forkynde, at saa langt var Broderskabet i Norden naaet, at man var enedes herom. Jeg tror altsaa, at hverken af formelle eller af handelspolitiske Grunde har det noget som helst at sige, om Oslo-Konventionen bliver bestaaende eller den opsiges.

Men saa vender jeg mig til den realpolitiske Side af § 2, og dér vil jeg gerne have Lov til et rejse det Spørgsmaal: Hvad er det, de Konservative vil opnaa ved Hjælp af § 2? Er det Meningen fra konservativ Side — det er ikke sagt klart og tydeligt —,

at man ønsker, at den højtærede Udenrigsminister skal foretage en generel Opsigelse af Handelstraktaterne med det samme, en Masseopsigelse af Handelstraktater? Eller er det bare simpelt hen det, at han skal overveje i hvert enkelt Tilfælde, om det dog ikke vil være hensigtsmæssigt, i Danmarks velforstaede økonomiske Interesse, at faa den paagældende Handelstraktat i det konkrete Tilfælde opsagt? Dernæst: Er det Meningen med en saadan Opsigelse af Handelstraktaterne at sætte Traktater af et Indhold, som er væsensforskelligt fra, hvad de hidtil har indeholdt, i Stedet? Vi har jo hidtil haft Mestbegunstigelsestraktater som eneste Traktatsystem her i Landet; er det Meningen fra konservativ Side — lad os faa klar Besked herom —, at man i større eller mindre Omfang vil erstatte gældende Mestbegunstigelsestraktater med Præferencetraktater eller i hvert Fald med handelsøkonomiske Særaftaler mellem de enkelte Stater, som ikke kan paaberaabes af andre i Kraft af Mestbegunstigelsesretten og Mestbegunstigelsesprincippet?

Den højtærede Udenrigsminister har jo ført en haard international Kamp for at prøve paa at faa opretholdt den hidtidige Fortolkning af Mestbegunstigelsesprincippet og Mestbegunstigelsestraktaten. Han indledede en storpolitisk Aktion om dette Spørgsmaal paa Folkeforbundsforsamlingen i Genève i September 1930, foranlediget ved den Kontingenteringspolitik, som Tyskland dengang var slaaet ind paa. Den højtærede Udenrigsministers daværende Partifælle og tidligere Kollega i det radikale Ministerium, afdøde Dr. Brandes, skrev herom i „Politiken“s September-Kronik i 1930:

„I den nuværende Udenrigsminister har vi den ypperste Repræsentant, som Danmark er i Stand til at sende til det mellemfolkelige Genève, til det usynlige Genève, Byen af Fred og Lys. Den er det, paa hvilken det kommer an. Dr. Munch har begivet sig til Genève for særligt at udtale sig om noget saa prosaisk som Toldtraktaternes Mestbegunstigelsesret, hvilken i høj Grad berører vor Handelsinteresse overfor det tyske Rige, men hvis Dr. Munch ikke samtidig medbragte sin stærke Medfølelse med og faste Tro paa den Aand, som udgaar fra Nationernes Forbunds-Stad, vilde han ikke kunne optræde som nu med en langt større Myndighed, end i og for sig det lille Land, hvis Udsending han er, kan tildele.“

Ja, jeg vil nu tro, at naar den højtærede Udenrigsminister er i Stand til at optræde med saa stor Myndighed, med saa